

Kapitalizam bez kapitalista

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2009/11/13 21:53:09

Đuro Popijaè u Vladu ne ide iz udruge poslodavaca nego iz udruge kapitalista. Postoje samo dvije vrste kapitalista: poštene i nepoštene.

Dana 30. svibnja 1990. godine konstituiran je, nakon prvih višestranaèkih izbora, novi saziv Sabora. Pobjednièka stranka, HDZ, izbore je dobila na platformi promjene društvenog uređenja, socijalizam æe se zamjeniti kapitalizmom.

Toga dana u Hrvatska je iz socijalizma prešla u kapitalizam.

No, ako samo ovlaš pratite medije, politièke govore i rasprave, rijeè kapitalizam a posebno s dodatkom hrvatski, rijetko ste imali prilike èuti-proèitati. Kod nas je sve hrvatsko, samo nemamo hrvatsku sirotinju, hrvatske kapitaliste i hrvatski kapitalizam. Rijetko, doista rijetko spominje se „divlji kapitalizam“ pa onda „neoliberalni kapitalizam“ ali hrvatskog kapitalizma nema. A onda je logièno da nema ni kapitalista, zar ne?

I dok je pokojni Papa Karol Wojtyla u svojim enciklikama oštro krtizirao kapitalizam i ponašanje kapitalista, naši biskupi drahtavim šaptom su povremeno nešto negodovali i kritizirali tržišno gospodarstvo i neke poduzetnike. Ni s Kaptola ne vide hrvatski kapitalizma i hrvatske kapitaliste.

Prije nekoliko dana imao sam èast biti u društvu meni dragih ljudi koje izuzetno cijenim. Među njima je i Toèi Majjica, bivši sudac suda u Sisku koji je zbog trovanja građana Siska osudio INU i ostalo bez sudaèke dužnosti. Raspravljalo se o svemu i svaèemu pa je onda bio i red da malo poprièamo i o pretvorbi. Ili privatizaciji, ako vam je ta rijeè draža. Reèe Tonèi da je rijeè „pretvorba“ zapravo akademski izraz za pljaèku! Istinito do boli.

A mi Hrvati oèito volimo akademske izraze kako bi nešto što je samo po sebi jasno pretvorili u nejasno. Pa smo umjesto rijeèi kapitalizam uveli akademski naziv tržišno gospodarstvo a ponekad se koristi i izraz poduzetništvo. A umjesti rijeèi kapitalist uveli akademsku zamjenicu poduzetnik ili poslodavac.

I tako smo postali kapitalistièka država bez kapitalizma i kapitalista. Ali u Saboru imamo èak tri politièke stranke koje zastupaju kapitaliste: HDZ, HSLS, a od Èaèiæevog preuzimanja stranke i HNS.

U tu zamku kapitalizma bez kapitalista upali su i naši sindikalni lideri.

Komentirajuæi izbor Đure Popijaèa za ministra gospodarstva, rada i poduzetništva, Krešimir Sever, lider NHS-a rekao je da je ovim izborom Jadranka Kosor stala na stranu kapitala i poduzetnika. Ne Krešo, nije stala na stranu kapitala i poduzetnika nego na stranu kapitalista.

Ti i tvoji kolege ste na strani radnika a vlada je ovim potezom stala na stranu kapitalista.

Posebno i stoga što æe joj posebni savjetnici biti Borislav Škegro, Sandra Švaljek i Željko Lovrinèeviæ.

I to samo po sebi nije negativno rješenje. Kosorici zapravo treba odati javno priznanje jer je ovim potezom jasno i nedvosmisleno poruèila da njena vlada staje na stranu kapitalista a ne na stranu

radnika. Problem je u tome da je to ministarstvo matijeno i za poslove rada a doista nije pametno da na èelu resora rada bude kapitalista. Ovakovim potezom Kosorica je poruèila i to da joj nije stalo do socijalnog dijaloga i pokušaja izgradnje ravnoteže interesa rada i kapitala, radnika i kapitalista.

Krajem 1994. bio sam, kao predsjednik SSSH-a , gost na godišnjoj skupštini HUP-a , udruge hrvatskih kapitalista koji se ne usude tako nazvati nego sami sebi akademski tepaju da su poslodavci. Ponudili mi da im se, onako kurtoazno obratim s par rijeèi. Svoje sam kurtoazno pozdravljanje poèeo s pitanjem : „Gospodo, kada æete konaèno sami sebe s ponosom nazavati kapitalistima? Kada æete reèi: da, mi smo kapitalisti i želimo graditi hrvatski kapitalizam? Mi u sindikatu želimo da Hrvatska ima ne 50, ne 500 nego 5000 jakih, sposobnih i poštenih kapitalista koji se toga imena neæe sramiti. U Hrvatskoj se gradi kapitalizam , Hrvatska ima svoje radnike a mi želimo da ima i organizirane kapitaliste s kojima æemo pregovarati i sklapati kolektivne ugovore.“

U dvorani tajac, tišina koja para uši. I nakon par sekundi žamor , odobravanje i pljesak. Tadašnji predsjednik HUP-a prije godinu dana, u jednom kraæem razgovoru podsjetio me na taj događaj. Kaže i on da do današnjeg dana nitko, ali baš nitko nije rekao da je kapitalista, da nitko nikada nekome drugome nije rekao ili napisao da je kapitalista. Ostali su poslodavci i poduzetnici.

A ja i danas poznajem samo dvije vrste kapitalista: poštene i nepoštene!

One koji radnicima daju plaæe i one koje radnicima ne daju plaæe. One koji plaæaju prekovremene i one koji ne plaæaju. One koji poštuju radno vrijeme i one koji radnike prisiljavaju da rade 200 pa i više sati mjeseèno. One koji ne brane sidnikalno organiziranje i one koji sindikatima zabranjuju ulaz. Oni u èijim kompanijama postoje izbornana radnièka vijeæa i one koji to sprijeèavaju. One koji jesu potpisali kolektivne ugovore i one koji nisu.

Ne trebamo se bojati poštenih kapitalista. A državu trebamo natjerati da sve nepoštene izbaci s tržišta i preseli ih u posebne zone u Lepoglavi, Glini, Gospiæu, Premanturi, Popovaèi ...pa neka se tamo bave poduzetništvom.

A za to pak je potrebno da u Saboru, uz tri stranke na strani kapitalista bude barem jedna koja æe biti na strani rada i radnika. Nažalost, sada je nema.